

Masia de la Tosa

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al vessant sud del Coll de l'Escriga damunt de Cal Ros i prop de Turbians prop de la pista del coll
Emplaçament	Pista de Bagà a Coll de l'Escriga i continuar per la pista de Turbians. Trencall a la dreta 1 Km.
Alçada:	1240,7
Coordenades:	
Latitud:	42.25141
Longitud:	1.80044
UTM Est (X):	401047
UTM Nord (Y):	4678387

Classificació

Número de fitxa	08093 - 163
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Arruïnada i coberta de vegetació. Encara en són visibles les parets nord, oest i part de l'est del cos principal i la nord de les quadres.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Privada
Titular:	08092A007000170000YQ
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dl., 02/12/2019 - 01:00

Descripció

Ruïnes de l'antiga casa de la Tosa situada damunt de l'antic mas Campa o Cal Ros, al vessant sud del coll d'escriga i mirant cap a Turbiàns damunt d'unes costes del solell rocós. L'edifici consta de dos volums; la casa i les quadres i pallisses. La casa presenta una planta rectangular i està estructurada mitjançant dues crugies de planta baixa, i un primer pis. La coberta ha desaparegut però encara s'endevinen les traces de com hauria estat coberta a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a migdia. En quant a la distribució de les seves obertures sembla que es concentraven a les façanes est i sud. Les altres dues façanes eren completament cegues. L'aparell constructiu és molt senzill a base de fàbrica de maçoneria i també paret seca amb pedres mal treballades i escairades, unides amb fang i morter de calç molt pobre i disposada en filades irregulars amb fragments de teula i maó a trenca junt. Únicament són en pedra picada les cantonades que són més ben treballades. Adossat a ponent hi ha un segon cos de planta rectangular, d'una única planta construït amb aparell de pedra seca, unida amb argila i fragments de llosa i maó a trenca junt. Aquest cos hauria estat cobert a un sol vessant i possiblement hauria estat cobert amb teulada a un únic vessant de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta. Ambdós cossos s'enlairen damunt d'un vessant de la muntanya, terraplenat mitjançant murs de contenció de pedra seca que configuren l'àmbit de l'era de batre el gra.

Observacions:

El conjunt respon als cànons característics de les masies de Gisclareny d'estructura simple i senzilla basades en un règim de subsistència en un moment que venia marcat per la pobresa i s'erigiren masies en indrets insòlits fruit de l'arribada de jornalers nouvinguts d'altres indrets per a conrear uns escassos metres de terra. Aquesta situació es produí a mitjans del segle XIX i tant sols van perdurar una generació ja que no van sobreviure el flux migratori de 1900.

Història

Segons E. Martín (Martín, 2005) l'origen d'aquesta casa no és anterior al 1700 o 1800. De fet es troba referenciada a l'amillament de 1863. (ACA. Llibrets de Compliment Pasqual, amillament de 1863) amb Joan Campa com a cap de Casa. Estava ocupada per 5 persones majors de 7 anys i pagava una contribució rural de 186 rals, 24 de contribució urbana i 104 per a caps de bestiar. Desconeixem si existia d'abans ja que al cadastre de 1776 no se sap a qui pertanyia o quin era el cap de casa. La casa va sobreviure el flux migratori del 1900 però el 1909 consta ja com a abandonada. Segons especifica Francesc Caballè (Caballè i Cantalapiedra, F; 1995) a la porta de la casa de la Tossa hi va ser trobada la darrera petjada del llop el 1919.

Bibliografia

CABALLÈ CANTALAPIEDRA, F (1995). Les tres-centes cases de Gisclareny. Albí;
MARTÍN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gisclareny. annex. 21 i 22; A
CA. Llibret de compliment pasqual 1863.

